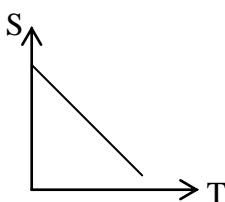
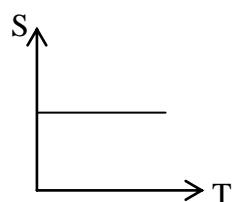

කෙටි ප්‍රශ්න

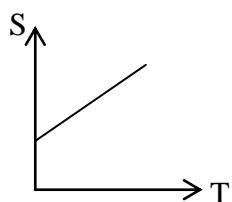
- (1) "A" සංයෝගය ප්‍රතිස්ථාපිතිකරණය මගින් සංගුද්ධ සංයෝගයක් බවට පත්කර ඇත. එයට අදාළ දාචුවකා (S) උග්‍රණත්ව (T) ප්‍රස්ථාරය වන්නේ,

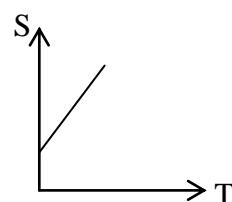
1)

2)

3)

4)

- (2) සහා - සහා විෂමජ්‍යතීය මිශ්‍රණයකට උදාහරණයක් වන්නේ,

A → පිත්තල

B → යකඩ කුඩා හා KMnO_4

C → යකඩ කුඩා සහ සල්ගරු

B → KMnO_4 සහ ජලය

1) A සහ B

2) B සහ C

3) C සහ D

4) B සහ D

- (3) 0.2 moldm^{-3} සාන්දුණයක් සහිත NaOH 25 ml කට 50 ml ක් වන තෙක් ජලය එක් කළ විට එහි සාන්දුණය වන්නේ,

1) 0.1 moldm^{-3} 2) 0.2 moldm^{-3} 3) 0.3 moldm^{-3} 4) 0.4 moldm^{-3}

- (4) දාචු නිස්සාරණය මගින් ලබා ගත හැකි දාචුයක් වන්නේ,

1) මූහුදු ජලයෙන් ලුණු ලබා ගැනීම.

2) උක් යුෂ වලින් සිනි වෙන් කර ගැනීම.

3) මාශයමය ගුණාග සහිත කොටස් ගාකයනින් වෙන් කර ගැනීම.

4) ඉහත සඳහන් සියල්ලම්.

- (5) ලුණු ලේවායකින් ලබාගත් ලුණු මත MgCl_2 ආදි ලවණ තැන්පත් වූ විට,

1) තිත්ත රසයක් සහ ලාක්ෂණික වර්ණයක් ඇතිවේ.

2) තෙත් ස්වභාවයක් සහිත ලුණු හා ලාක්ෂණික වර්ණයක් ඇතිවේ.

3) ලුණු තෙත ස්වභාවයක් හා තිත්ත රසයක් ගනී.

4) ලුණු වියලි ස්වභාවයක් හා තිත්ත රසයක් ගනී.

- (6) සගන්ධ තෙල් නිස්සාරණය සඳහා ..... හාවිත කරයි.

1) නුමාල ආසවනය

2) දාචු නිස්සාරණය

3) හාගික ආසවනය

4) ස්ථාපිතිකරණය

ව්‍යුහගත රුචි

- (1) A) i) 30 g ක සහ $MgCl_2$ ජලයේ දිය කිරීමෙන් 100g ඉවණයක් පිළියෙල කර ගන්නා ලදී (උෂේෂනත්වය $25^{\circ}C$)

a) මෙම ඉවණය සැදීම සඳහා ජලය යොදා ගන්නේ ඇයි?

.....

b) මෙසේ සාදා ගන්නා ලද මිගුණයේ $MgCl_2$ සංයුතිය ස්කන්ධ හාගයක් ලෙස ලියන්න.

.....

ii) a) බ්‍රිකරයක පතුලෙහි $MgCl_2$ ස්වල්පයක් ඉතිරිව ඇත. i) හි සඳහන් කර ඇති $MgCl_2$ ඉවණයට තවත් 30g ක $MgCl_2$ එකතුකර එය මිගුකර කෙටි වේලාවක් නිසොල්මන්ව තබන ලදී. මෙසේ සාදන ඉවණ හැඳුන්වන විශේෂ නම කුමක් ද?

.....

b) a) හි සාදන ඉවණය $60^{\circ}C$ දක්වා රත් කරන ලදී. මෙහිදී දක්නට ලැබෙන නිරික්ෂණයක් ලියන්න.

.....

c) b) හි සඳහන් කළ නිරික්ෂණයට හේතු දක්වන්න.

(2) මිශ්‍රණයකින් සංසටක වෙන් කර ගන්නා අවස්ථා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- 1) → බණිජ වැලිවලින් විවිධ බණිජ වෙන්කර ගැනීම.
- 2) → බොරතෙල් පිරිපහදුව මගින් ඉන්ධන වෙන්කර ගැනීම.
- 3) → හරිතපුද්වල අඩංගු සංසටක ලබා ගැනීම.

i) ඉහත අවස්ථා වලදී යොදාගන්නා වෙන් කිරීමේ ක්‍රමය ලියන්න.

- 1) → .....
- 2) → .....
- 3) → .....

ii) 1 moldm^{-3} සහිත 100cm^3 ක NaOH දාවණයක් සැදීමට අවශ්‍ය සෝඩියම් හයිටොක්සයයිඩ් ස්කන්ධය සොයන්න.

($\text{Na} - 23, \text{O} - 16, \text{H} - 1$)

- .....
.....
.....

රචනා

(1) රෝහල්වල රෝහින්ට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා සේලයින් දාවණය බහුල වශයෙන් යොදා ගැනේ. සාමාන්‍ය සේලයින් දාවණයක් සාදා ගන්නේ සෝඩියම් ක්ලෝරයිඩ් 9g ක් 1dm^3 ආසුත ජලයේ දියකර ගැනීමෙනි.

- i) මෙසේ සාදා ගන්නා සේලයින් දාවණය අයත් වන්නේ කුමත මිශ්‍රණ ආකාරයට ද?
- ii) එසේ ලියා දැක්වීමට හේතුව කුමක් ද?
- iii) සාමාන්‍ය සේලයින් දාවණයක සංයුතිය ස්කන්ධ / පරිමාව (m/v) ඇසුරින් ලියන්න.
- iv) විද්‍යාගාරයක සම්මත දාවණයක් පිළියෙල කරන විට එහි සංයුතිය සාන්දුණය ලෙස හැඳින්වේ.
  - a) "දාවණයක සාන්දුණය" යනු කුමක් ද?
  - b) මෙහි සඳහන් සේලයින් දාවණයේ සාන්දුණය 0.15 moldm^{-3} නම්, එහි NaCl මූල ගණන සොයන්න.
  - c) විද්‍යාගාරයේදී ප්‍රමාණික දාවණ පිළියෙල කිරීමේදී යොදා ගන්නා උපකරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ. ඒවායෙහි ප්‍රයෝගන එක බැගින් ලියන්න.

i) රසායනික තුළාව	ii) ප්‍රතිලය
iii) පරිමාමිතික ප්ලාස්කුට	iv) දෙවුම් බෝතලය

(2) සිදුන් කණ්ඩායමක් විසින් සාදන ලද මිගුණ තිහිපයක් පහත දැක්වේ.

මිගුණය	සාදාගත් ආකාරය
A	ජලය අඩක් පිරවූ පරීක්ෂණ තලයකට තිරිගු පිටි එක්කර හොඳින් සොලවා ගැනීමෙන්.
B	ජලය අඩක් පිරවූ පරීක්ෂණ තලයකට භුමිතෙල් බින්දු 1 – 2 එක් කර හොඳින් සොලවා ගැනීමෙන්.
C	100cm ³ ක පරිමාමික ප්ලාස්කුවකට 30cm ³ ක ද්‍රව්‍ය NaCl එක් කර එම දාවණය 100cm ³ වන තෙක් ජලය පිරවීම.
D	CuSO ₄ , 50g ක් ජලය 150g ක දිය කිරීමෙන්.
E	යුරියා (CO(NH ₂) ₂) 15 g ක් 500cm ³ ක පරිමාමික ප්ලාස්කුවකට එක් කර 500cm ³ වන තෙක් ජලය එක් කිරීම.

- i) විෂමජාතීය මිගුණ 2 කට උදාහරණ ලියන්න.
- ii) C මිගුණයේ සංයුතිය දැක්වය හැකි සිදුසුම ආකාරය කුමක් ද?
- iii) D මිගුණයේ සංයුතිය (m/m) ප්‍රතිශත ආකාරයට ලියන්න.
- iv) E මිගුණය සැදීම සඳහා අවශ්‍ය urea [CO(NH₂)₂] ප්‍රමාණය කොපමණ ද?

(C = 12, H = 1, N = 14, O = 16)
- v) පහත සඳහන් අවස්ථා සඳහා යෝදාගත්තා උපකරණ ලියන්න.
  - a) නිවැරදිව ද්‍රව්‍ය NaCl 30 cm³ ක් මැන ගැනීමට.
  - b) 15 g ක යුරියා ස්කන්ධයක් පරිමාමික ප්ලාස්කුවට දැමීම.